

Tisková zpráva

Lucemburk 17. května 2022

Podpora EU internacionalizace malých a středních podniků potřebuje lepší řízení a viditelnost

V nové zprávě Evropského účetního dvora se uvádí, že Evropská komise identifikovala hlavní překážky internacionalizace malých a středních podniků z EU a zavedla četná opatření, aby těmto firmám pomohla rozšířit jejich podnikatelskou činnost na mezinárodní trhy v rámci EU i za jejími hranicemi. Těmto opatřením někdy chybí soudržnost a viditelnost a Komise je ne vždy dobře koordinuje s vlastními programy členských států. Stěžejní iniciativa Komise, síť Enterprise Europe Network (EEN), která funguje jako podpůrná síť pro malé a střední podniky s ambicemi internacionalizovat svou činnost, potřebuje lepší pokrytí v nečlenských zemích EU a druhá menší iniciativa, která se konkrétně zaměřuje na pomoc začínajícím podnikům v oblasti vyspělých technologií – Startup Europe –, potřebuje zajistit dlouhodobější kontinuitu svých činností.

Malé a střední podniky, tedy podniky, které zaměstnávají méně než 250 pracovníků, jsou páteří ekonomiky EU: na celkovém počtu všech firem v EU se podílejí 99 %. Mimo finanční sektor vytvářejí dvě třetiny pracovních míst v podnikatelském sektoru a generují více než polovinu hospodářské produkce EU. Na vývozu EU se ale podílejí pouze 30 %. Malé a střední podniky jsou na mezinárodních trzích méně aktivní než velké podniky. Často nemají povědomí o mezinárodním obchodu a režimech veřejné podpory nebo jim prostě chybí potřebné know-how. K řešení těchto výzev Komise zřídila značný počet programů podpory. V roce 2011 schválila strategii EU pro internacionalizaci malých a středních podniků, jejímž cílem je zlepšit soudržnost a koordinaci veškeré stávající podpory.

„Malé podniky mají pro EU velký hospodářský význam. Obchodováním v Evropě a exportem za její hranice mohou svůj příspěvek k ekonomice EU ještě zvětšit,“ uvedla Ivana Maleticová, členka EÚD odpovědná za zprávu. *„Komise by měla zajistit snadnější přístup k informacím o podpoře internacionalizace malých a středních podniků a své programy evropským malým a středním podnikům, z nichž mnohé o existujících nástrojích a projektech stále nevědí, přiblížit.“*

Účelem této tiskové zprávy je informovat o hlavních zjištěních zvláštní zprávy Evropského účetního dvora. Plné znění této zprávy je k dispozici na internetové stránce eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Auditoři zjistili, že provádění strategie stále nebylo dokončeno. I když Komise minimálně částečně uspěla v provádění klíčových opatření, jako je rozvoj internetového informačního portálu pro exportující společnosti (Access2Markets), důležité činnosti, které měly zvýšit soudržnost opatření na úrovni EU i členských států, nebyly úspěšné. Komise zejména neposkytla aktuální inventář opatření, který by umožnil určit mezery, překrývání a synergie. Auditoři rovněž kritizují soudržnost mnoha činností EU zaměřených na potřeby malých a středních podniků v oblasti internacionalizace a tvrdí, že koordinace chybí na celé řadě úrovní, včetně koordinace mezi činnostmi EU a činnostmi členských států. Dále podotýkají, že Komise se ne vždy úspěšně zabývala finanční udržitelností programů podpory a že několik programů bylo ukončeno, přestože měly pozitivní výsledky. Pokud jde o zvyšování povědomí, informace o podpoře internacionalizace jsou nyní snáze dostupné, ale přínosy dohod o volném obchodu, které jsou zásadní, ale pro malé a střední podniky složité, nejsou zatím dostatečně propagovány.

Auditoři zjistili, že síť EEN dosáhla svých cílů, ale že je potřeba vyvinout další úsilí, aby se zvýšila její viditelnost, koordinace, dosah v nečlenských zemích EU a budování kapacit, aby bylo možné lépe podporovat malé a střední podniky v přístupu k financování a využívání přínosů dohod o volném obchodu. Výkonnost sítě EEN se lišila v závislosti na zemi a konsorciu, a i když práce některých středisek pro obchodní spolupráci mimo EU byla velmi oceňována (např. středisko EU-Japonsko), jiná byla kritizována za špatnou kvalitu služeb a nedostatečnou komunikaci. Členové sítě EEN rovněž uváděli, že přítomnost středisek v zemích, které jsou hlavními obchodními partnery, včetně Číny, byla nedostatečná. Pokud jde o iniciativu Startup Europe, auditoři zjistili, že řeší potřeby začínajících podniků pouze krátkodobě, neboť všechny financované projekty skončily s koncem grantového financování a činnosti se obecně potýkaly s problémem udržitelnosti. Spolupráce s jinými nástroji byla omezená a iniciativa někdy vedla k tomu, že začínající podniky byly koupeny velkými firmami sídlícími mimo EU, což může být v rozporu s cílem pomáhat společně růst na mezinárodních trzích a současně zachovat jejich působnost v EU. Auditoři rovněž vyzývají Komisi, aby zlepšila monitorování výsledků, aby mohla posoudit, nakolik iniciativa jako celek přispěla k internacionalizaci malých a středních podniků.

Obecné informace

V členských státech EU existuje více než 20 milionů malých a středních podniků, které zaměstnávají přibližně 100 milionů lidí. Malé a střední podniky jsou podniky s méně než 250 zaměstnanci, jejichž roční obrat buď nepřesahuje 50 milionů EUR, nebo u nichž bilanční suma roční rozvahy nepřesahuje 43 milionů EUR. Internacionalizace je proces zvyšování účasti podniků na mezinárodních trzích, především prostřednictvím vývozu. Financování EU konkrétně zaměřené na internacionalizaci malých a středních podniků v období 2014–2020 činilo přibližně 850 milionů EUR; tato částka zahrnuje i přibližně 450 milionů EUR pro síť Enterprise Europe Network a 30 milionů EUR pro Startup Europe. Financování doplňují opatření EU, která se týkají internacionalizace malých a středních podniků jako jedné z mnoha oblastí (jako fondy ESI, EFSI a Horizont 2020). Síť EEN a Startup Europe jsou první kontaktní místa pro evropské malé a střední podniky a začínající podniky, které hledají poradenskou podporu a kontakty za účelem exportu. Na konci roku 2020 měla síť EEN více než 625 partnerských organizací, jako regionální rozvojové agentury, obchodní komory nebo výzkumné instituty, v 65 zemích, uskupených do regionálních konsorcií. Mezi lety 2014 a 2020 podpořila iniciativa Startup Europe 22 projektů, které se týkaly více než 1 000 podniků. Zvláštní zpráva č. 7/2022 „Nástroje internacionalizace malých a středních podniků: velký počet podpůrných opatření, která však nejsou plně soudržná nebo koordinovaná“ je k dispozici na [internetové stránce EÚD](#); jde o nejnovější zprávu v řadě publikací EÚD, které se

zabývají podporou pro malé a střední podniky. K dalším zprávám z této řady patří zvláštní zprávy o [unii kapitálových trhů](#), [nástroji pro malé a střední podniky](#), [rizikovém kapitálu](#) a [záručním mechanismu malých a středních podniků](#). EÚD v brzké době zveřejní zvláštní zprávu o podpoře EU [konkurenceschopnosti malých a středních podniků](#).

Kontakt pro tisk

Tiskové oddělení EÚD: press@eca.europa.eu

- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu – M: (+352) 621 552 224
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – M: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – M: (+352) 691 551 502